

Українська мова
5 клас

Сьогодні
04.10.2024

Урок №20

Лексична помилка

Мета: ознайомити учнів із поняттям лексична помилка, формувати вміння користуватися лумачни словником, відрізнати помилко вживання слюв від правильного, редагувати речення з лексичними помилками, збагачувати, уточнювати й активізувати лексичний запас учнів; розвивати митливість культуру усного мовленн виховувати в школярів бажання українську мову, вивчати її в вдосконалювати власне мовлення.

Продзвенів уже дзвінок,
Починаємо урок!
Всі мерщій сідайте, діти.
Домовляймося не шуміти,
На уроці не дрімати,
Руки вчасно піднімати. І
щоб не було мороки.
Всі готові до уроку?!
Тож гаразд, часу не гаймо
І урок розпочинаймо!

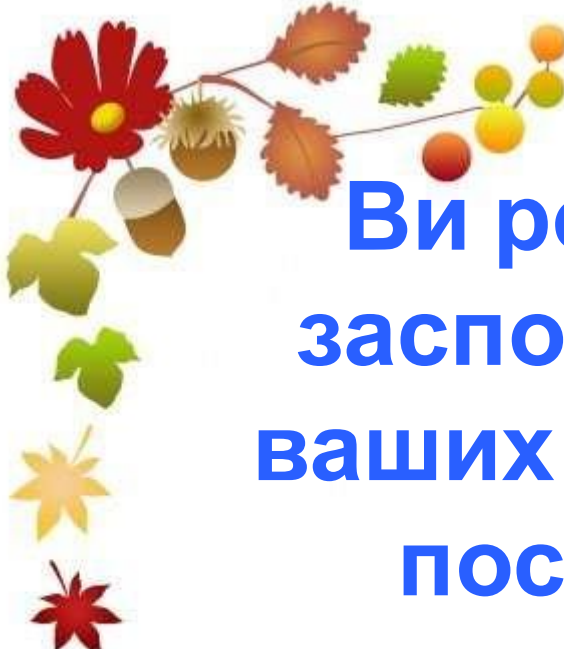
Якщо у вас на душі
похмуро...

**Згадайте, що після дощу
часто буває райдуга!**

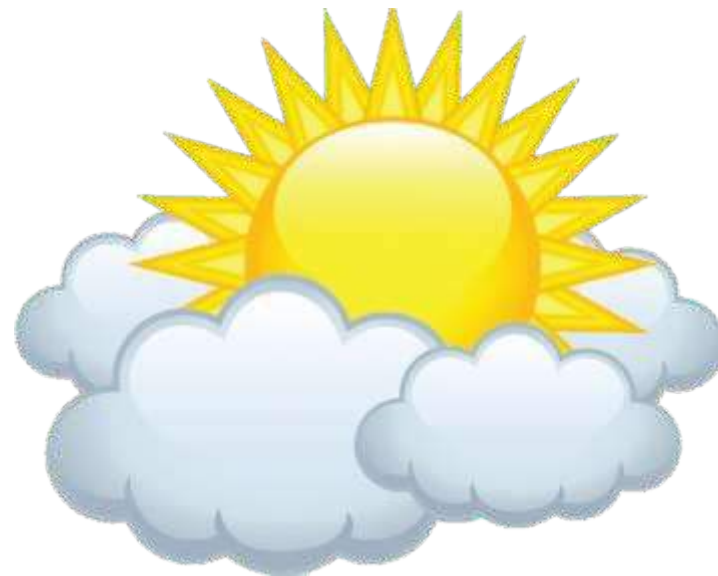

**Ви роздратовані, але
заспокойтесь, адже від
ваших блискавок можуть
постраждати інші!**

**Нехай у вас на душі
буде сонячно!
Своїм теплом ви
зможете зігріт
своїх
друзів!**

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

1. Що вивчає лексикологія?
2. Що таке лексика?
3. Що таке лексичне значення слова?
4. Чи всі слова мають лексичне значення?
5. Які слова називаються однозначними, багатозначними?
6. Чи всі слова мають пряме й переносне значення?
7. Яке значення називається прямим, яке – переносним?
8. У якому словнику пояснюють лексичне значення слова?

прем'є ра, дебю т

Вправа 126. Вибери правильний варіант відповіді

1. У Сергія правильна відповідь.
2. Чорна смородина має лікувальні властивості.
3. Указати адресу.
4. Я вважаю, що треба більше читати.
5. Рекламу краще розміщувати в людних місцях.

1. Що таке лексична помилка?
2. Що треба зробити, щоб уникати лексичних помилок?
3. Які словники доцільно використовувати?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті
цілі

Вправа 127. Ознайомтеся зі змістом таблиці. Чи помічали ви подібні помилки в мовленні інших? Як вони впливають на

Лексична помилка

Уживання слів не у властивому значенні	<i>Я рахую, що приїду через неділю.</i>
Повторення однакових чи спільнокореневих слів в одному або сусідніх реченнях	<i>На уроці ми розпочали дослідження, у якому мали дослідити...</i>
Невиправданий повтор змісту у двох словах, розташованих поруч	<i>вільна вакансія, пам'ятні сувеніри</i>
Стилістично невмотивоване багатослів'я	<i>у жовтні місяці</i>
Уживання слів, не властивих літературній мові (росіянізмів, невмотивованих запозичень, діалектизмів)	<i>паперова салфетка</i>
Порушення лексичної сполучуваності	<i>Бабуся виготовляє смачні пиріжки.</i>
Уживання слів, не властивих певній епосі	<i>Мешканці будинку зібралися на віче; армія князя</i>

Зразок. *Військова частина, воєнна операція.*

Військовий квиток, воєнний стан;
спальний гарнітур, якісна гарнітура;
дружний клас, дружній погляд; досвід
роботи, хімічний дослід; сильний вітер,
силовий кабель

Вправа 129. Відредагуйте словосполучення. Із трьома словосполученнями складіть речення.

Навчальна література, педіатр, виконати завдання, вимкнути електроприлади, у творі допущено помилки, брати участь у конкурсі, виникла проблеми, є підметом, перший виступ або дебют.

Вправа 130. Прочитайте речення. Знайдіть у них лексичні помилки.

Відредагуйте й запишіть речення

1. Сьогодні в драматичному театрі відбулася прем'єра. 2. Ми поїдемо в Карпати в грудні. 3. Олег замовив букет квітів для мами. 4. Наталку чекав сюрприз. 5. До ювілею школи проведено кілька заходів. 6. Михайлик готувався до змагань протягом місяця.

Вправа 131. Прочитайте текст. Про які мовні обов'язки громадян України в

Люби Україну, дбай про неї і захищай її національні цінності та найперше — мову. Яким будеш ти, якими ми будемо разом як нація, така буде й Україна. І тоді, коли озброїмося мудрістю, силою духу і слова нашого Великого Пророка Тараса Шевченка, утілиться в життя українська національна ідея «В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля» (З газети «Слово Просвіти»).

тема уроку корисна тим, що... Найбільше зацікавило завдання... Найскладніше було виконати..., оскільки... Я навчився / навчилася...

**Виконайте вправу 132
(III завдання).
Напишіть есе «Мій мовний
обов'язок».**

Рефлексія «Лимонний настрій». Обери емотикон, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку

Я з усім
упорався

Мене урок
розлютив

Чекаю на наступний
урок

Все було легко
та просто

Було складно
та нічого не

Більше сміху ніж
навчання

Я дуже
втомився